

Brieven van **Romke Eelkes Zandstra**, bakkersknecht geboren Grouw 26 april.1788; wonende te Eestrum, zoon van Eelke Murks Zandstra en Geertje Pieters te Drachten; loteling lichtng 1808 mairie Drachten; 24 april 1811 ingedeeld bij het 123e regiment infanterie van linie onder nr.2962, 5e, 3e en 1e bat., alle 1e comp.; wordt november 1813 en 1814 als vermist opgegeven; zijn laatste bericht niet bewaarde bericht was van 29 mei 1812 uit het huidige Starograd (v/h Stargard ten zuiden van Gdansk (Dantzig) aan de linker oever van de Wisla (Weichsel)); is bij aanneming familienaam 23 jaar in dienst; zijn verloofde Sjoukje Hendriks de Vries huwt in 1820;

(door beschadiging is de plaatsnaam niet meer te lezen en is de datum weggevallen de brief moet voor 5 april 1811 zijn geschreven)

Veel geliefde en mijne
wel beminde die mij
zeer aan mijn hart ligt
ik zijn noch gezond en wense
van U het zelfde en ik ben nog
(.....) redelijk te in orde Wij gaan
bij welwesen morgen of so genamd
vrijdag van Leuwarden op Groningen
en als ik op Twijssel een nagt blijf zoo
zal ik vragen als ik met verlot
mag gaan dan koom ik bij U mijn
liefste dat was mijn wens ik ben
zeer om U ontstelt Gij staat altijd
in mijn gedagten en Gij moet maar
moed houde en ik zal mijn best doen tuis te komen
geschreven zo U geliefde vrijjer
Romke Eelkes Zandstra

Den champ van Baloeije¹ den I juli 1811

Waarde en veel geliefde ouders susters en broeder
Ik ben door de. heren zegen in een goede welstand
En hope en wense van U het selfde Zoo het anders was
zou mijn van harten leed zijn En ik laat U
weten dat ik de brief van Uw en mijn Minaresse
in gezondheid ontvangen heb en daar uit verstaan
dat gij redelijk in order was en dat mijn moedeer
aan de beterende hand was waar over ik zeer verblijd
was. En de gezondheid van mijn Minnarsse daar

¹ Boulogne

naar uit gelesen het geen mij lief was te lesen
Nu moet ik u melden hoe ik het hier heb lees verder
Wij zijn de zondags in pingster in de champ gekomen
En daar zijn wij voort verdeeld ik en mijn kameraat
zijn onder het 3 bataljon 1 chompagnie 123
resiment En de champ is groot 7 uren en leit
een halfuur van de stad In ons champ staan
bij de 300 tenten en wij legge met ons 20 in een
tent en legge alle naast malkaar op strooij
en 1 grouwe sak daar moe wij naken in en onss Jas
is ons deken en de ransel ons hoofdkussen
Zo legge wij nags bij malkaar

tweede blad En als wij dan voort slape konden dan was het
nog niets klaar. De vlojen en muisen zijn zoo sterk
dat wij er niet om kunnen rusten. Wij krijgen om
de 4 dagen 2 broden maar wij kunnen er niet met
toe. Ik koop er nog een bij dan moet ik het nog
rekken. En wij kunnen het voor de muisen niet
bewaren En morgens om 4 uren staan wij op En
om 5 uren echsterseren tot 8 uren toe en om
10 uren ete wij soep 10 man aan een ketel 5
man kan het wel op en de seep is slegt. Er wort
wat vlees gekookt voor de man en vandel des daaags
en het vleessop wort wat brood in gedaan anders
niet het is nigs beter dan gekookt water en brood.
Als wij het sop 1 half uur op hebbe dan hange
wij al weer in de kamies en avonds 4 ure ete wij
witte bonnen met meel gestampt en verders droog
brood. Butter kan ik niet langer bekome Ik moet
mijn duite beware toe brood, die geen geld heeft
moet hunger lije Ik had nog 4 gulden doe ik in
de kamp kwam maar kon het niet kwijt worden.
Ik heb gewisseld 1 gulden kreeg ik 32 soeg voor.

derde blad Dat is op het hollands 16 stuivers I seste half 18
waard. 6 soeg dat is hollands 3 stuivers nu is mij
geld klein dan kunt gij wel denken zoo gij mij
wat wilt sturen dat wou ik geren Dan moet gij mij
een wissel sturen dan breng jij geld aan het
kantoor zo veel gij mij toe hebben wilt. En daar geeft
de postmeester u een wisselbriefje. En dan miet gij
vragen aan de gene die er verstand van heeft hoe gij
daar mee handelen moet. Het komt also wis over als gij
van dragten tot bergen en als ik de brief krijg dan haal
ik het geld hier uit het kantoor dat gebeurt hier veel

als ik geen wissel krijg dan moet ik honger lijke ik eet
nu al droog brood een stuk doog brood smaakt mij hier
o zoet als een stik vijne bolle met butter bij uw mijn
geliefde ouders. Ik hoop de here zal geven dat ik in korte
tijd weer bij u mag zijn. Dat is mijn wens. Gij moet mijn
minnaresse de brief vranko sture. Ik geef 17 soeg van een
brjef wij zijn sterk 2 duisen man ons regiment. Hier legge
11 regementen Zondaags kome die alle bij ons dan hebbe
wij espectie voor de genoraal. Dan zijn bij malkaar 19
duisend man zaterdaags moete wij met ons 2000 man in see
te swemmen als dat gedaan hebbe dan worden wij gevisenreerd
als wij de krets ook hebbe. Ik kan er niet meer ophouden ik
heb anders nog niet gedaan. Zijt van mij gegroet
uw zoon R.E.Zandstra

Baloeije, den 29 augustus 1811

Mijn geliefde en teer beminde minnaresse
ik laat u weten dat ik nog redelijk in orde ben
en hope en wense van U het zelfde Zoo het anders
was het zou mijn van harten leed zijn ik laat U
weten dat ik u zeer lieffelijke brief wel ontvangen
en daar u gezondheid uit verstaan heb geen mij lief is
was te lesen ik leg nu nog in de kamp van Baloeije
maar het praat gaat dat wij na de kamp van Seis² gaan
dat is bij Uitert dat wou ik graag dan kwam ik 100 uren
nader bij u dat wou ik graag maar er wort zoo veel gesegt
Men kan er niet op af Maar als ik vertrek dan zal ik U
mijn geliefde Minaresse wel schrijven laat U
weten dat ik zeer met de raad diegbij mij geef ingenomen ben
tweede blad en ik beloof het U mijn geliefde Minaresse dat ik dat wel zal opvolgen
en ik heb geen zin in zulk een loszinnig leven dat moet Gij niet van mij
denken
Ik hoop dat Gij U zoo standvastig en getrou hout als ik Maar dat
verwagt ik
ook niet anders want zoo lang wij bij malkanderen verkeert hebben hebt
Gij mij
liefde betoont ik hoop als de here geef dat ik weer bij U mag komen dan
is de liefde met mij nog eens zoo groot dat zal met U mijn geliefde
minnares ook wel zo wesen ik vergeet U nooit als het Saterdag avond of
Sondag

² het kamp van Zeist een nog jaren daarna bij de infanterie in gebruik zijnd opleidingskamp

avond is dan denk ik was ik nu tuis dan was ik bij mijn geliefde
minnaresse
mijn gedagten zijn altijd over u maar wees wel te moede ik kan het
redelijk
stellen want de Voorzienigheid mij tot den dienst geroepen daarom
mijn geliefde minnaresse houd maar moed Gedenkt aan enen Josef die
als
slaaf verkogt geweest is in Egipten en door zijn getrouwigheid is hij
grooste heer van het land geworden Gedenk aan vader Jakob ja aan
enen
koning david hoe dat die door de ellenden vooraf hebben moeten
doorstaan eer zij
tot ene goede staat zijn gekomen dus mijn geliefde minnarsse weest wel
te
moede Misschien zijn er goede uitkomsten voor mij en U mijn geliefde
minnaresse
Dit is de vermaninge en raadgevinge van u minnaar R.E.Zandstra
hiermede breek ik af met de pen MAAR NOOIT MAAR NOOIT
MET HET HART ONDER TOEWENSING VAN DES HEREN
ZEGEN
Mijn geliefde minnaresse ik versoeek dat gij mij sito sito weer schrijft
zoo gij
gewoon zijt met mijn ouders nu laat ik u weten dat ik er zeer met in
het schik ben dat gij en mijn suster zoo eens saam zijn en ook u en mijn
ouders en u ouders ik hoop het zoo mag blijven nu mijn geliefde doe
mij
de plaisier en doe uw ouders en u suster boukjen hinderiks
en u broeder Johannes Hinderiks en u nigt baukjen en alle u
vrinden de groetenisse Zijt duisendmaal vriendelijk van mij
gegroet

Romke Eelkes Zandstra

(Brief van onbekende datum geschreven vanuit Boulogne na 19 oktober
1811 doch vóór april 1812 toen het regiment van Zandstra deze plaats
verliet)

Mijn Eerwaarde en Veel

Geliefde Minaresse Ik zijn nach door des
Heren zegen in een goede welstand en
hope en wense van Uw het zelfde zoo
het anders was het zou mij van harten
leed zijn en ik laat Uw weten dat ik U
brief den 19 Oktober in gezondheid

en met blijdschap ontfangen heb en daar Uw
gesondheid uit verstaan het geen mij lief
was om te lezen En Gij schrijft mij mijn
eerwaarde zielvrindinne dat Gij niet weet of
Gij mij wel weer ziet Ach ja zoo moet Gij daar
niet over denken mijn lief want zoo denk

tweede blad ik er zelf niet over Mij dunkt er zal wel haast
een uitkomst voor mij komen het leidt mij niet
zwaar op de leden ik kan het niet loven dat ik lang
soldaat blijf het kan zoo niet lang dure daarom
Mijn lief stel uw hart daar over maar gerust maar
mijn lief voldoet mij dat Gij noch zorg voor mij
draagt en ik wil ook wel loven mijn lief dat Gij geen
geen lust heeft om bij een ander minnaar een
nacht door te brengen want doe ik de brief van u sag
doe begon mijn hart te breken over die kwallen die daar op
lagen het welk ik dagt dat het van u tranen waren maar
ach mijn lief wens niet te veel ontstelt over mij Ik heb het
hier slegt mar wij hopen al wij zullen naar holland marseren
maar de tijd komt zoo ver dat wij zullen hier wel moet blijve dan
zal het er naar uit zien want een kind die zijn vader en moeder
heeft vermoord is te goed dat in de kamp zal legge Nu mijn
allerliefste minaresse gij schrijft mij als ik hier een ander
lief heb dan moet ik u daar over schrijven maar mijn lief ik
weet niet hoe Gij dat te binnen gekomen zijt o neen zulke liefe
vroului zijn er niet meer dan ik een ander zou voor u kieze denk
om mijn belofte bij gaat nooit uit mijn gedagten Vaar wel mijn
liefst herts vrindinne zijt van mij gegroet R.E.Z. Groet U ouders
zuster en broeder Gij moet zito weer schrijve Uw brief staat mij
wel aan